

[Elsebeth Kock-Petersen.]

ligt fastsat. Regeringen ønsker nu at indføre et system, hvorefter et lån i fast ejendom med f.eks. 20 års løbetid skal opdeles i perioder af 5 år med refinansiering hvert 5. år ved salg af nye obligationer med 1-5 års løbetid. Hvad betyder det for samfundsøkonomien?

Folketinget har jo den 26. marts i år be- myndiget ministeren til at optage inden- landske statslån på i alt 19 mia kr.; det har man gjort med bekymring over, hvorledes det kan belaste obligationsmarkedet, men selvfølgelig af nødvendighed på grund af statskassens underskud. Det er netop tan- ken, at disse lån skal have en kort løbetid: fra 1-7 år. Nu ønsker regeringen så yderligere at belaste obligationsmarkedet med en reel risiko for yderligere kursfald og rentestig- ning. Det er ikke det, venstre mener vi trænger til netop nu.

Hvad betyder det videre for den enkelte? Som lovforslagets bemærkninger siger, vil rente og ydelse og størrelse af obligations- gælden i de efterfølgende 5-årige perioder være ukendt for den pågældende låntager ved lånets optagelse. Dette ses ikke at har- monere med ideen bag realkreditinstitutter og heller ikke med de hidtidige bestræbelser, der jo er gået ud på, at bygherren så tidligt som muligt til fulde skulle være klar over de økonomiske konsekvenser. Det vil også animere til yderligere at satse på fremtidige lønstigninger som forudsætning for at kunne sidde i eget hus. Med den indkomstpølitik, folketing og regering har bundet sig til, bør man afholde sig fra at indføre noget, der for mange vil forudsætte en lønstigning. Det er endvidere heller ikke nemt at se — men det kan justitsministeren eventuelt redegøre for — helt konkret, hvilke problemer det i virkeligheden er man vil løse med dette forslag. Jeg må endelig spørge, hvad det betyder, når der står, at denne ordning kun skal være en begrænset forsøgsordning.

Som det fremgår, stiller venstre sig meget skeptisk over for dette lovforslag.

Tange (FP):

Vi har her i landet været stolte af vort realkreditsystem, og det har jo også fun- geret godt i mange år. Indtil 1960erne var det sådan, at kreditforeningerne udstedte obligationer på helt op til 60 år, og renten

var omkring 4, 5, 6 pct., og disse obligatio- ner kunne sælges til fornuftige kurser. Men så sker der det i 1960 og fremefter, at vi be- gynder at optage lån i udlandet, vi får pumpet en masse penge ud herhjemme i vores pengesystem, og det betyder inflation, og det har haft betydning for obligations- kurserne: det betød fra først i 1960erne, at obligationskurserne begyndte at falde. Her må man nok sige, at der er grund til at nære den største respekt og beundring for kredit- foreningernes fantastiske evne til at ind- rette sig efter de økonomiske forhold her i landet.

Det startede med, at man satte renten op til 7 pct., så 8 pct., så 9 pct., så 10 pct., men intet hjælp: kurserne fortsatte med at falde. Samtidig blev man klar over, at løbetiderne indtil 60 år var for lange. Dem nedsatte man så til 40 år, så til 30 år, så til 20 år, og nu er man efterhånden kommet ned på 10 år, men det hjalp ikke ret meget. Så gik man så over til at udstede kontantlån, hvor man fik fuld kurs for lånene, men hvor til gen- gæld renten var meget høj, og det gav selv- følgelig den fordel, at de, der fik lånene, kunne trække renterne fra uden at lide kurstab, som ikke kan trækkes fra.

Men alle disse finesser og ændringer i realkreditsystemets obligationer er jo ud- tryk for, at vort pengesystem er i uorden herhjemme. Det er udtryk for, at ingen har tillid til obligationer, at ingen ønsker at købe dem, alle vil se kontanter og bruge pengene hurtigst muligt, ingen vil spare op, alle vil bruge pengene.

Nu er vi altså kommet til det sidste skud på stammen, og det er obligationer på 1, 2, 3 og 4 år, og når det 5. år er kommet, skal resten indløses, og der skal udstedes nye obligatio- ner.

Fremskridtspartiet ser sådan på det, at når kreditforeningerne ønsker det og der er folk, der eventuelt kunne ønske at få disse lån, skal de også have mulighed for og lov til det, og der skal ikke være nogen hindrin- ger i tinglysningsloven. Vi kan derfor gå ind for lovforslaget, men på den anden side må vi sige, at vi i høj grad vil advare de menne- sker, der indlader sig på disse transaktioner og får disse lån, fordi de jo ikke rigtig ved, hvor de er henne, når de 5 år er gået. Men fortsætter vi, som vi har gjort i de sidste 15, 16, 17 år, er der selvfølgelig ingen risiko